

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказ Головного управління
освіти і науки
Харківської обласної
державної адміністрації
20 квітня 2012 № 228

ПРАВИЛА

проведення І та ІІІ етапів Всеукраїнських учнівських олімпіад з навчальних предметів, І та ІІ етапів олімпіад зі спеціальних дисциплін і конкурсів фахової майстерності, ІІ етапу конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт серед учнів професійно-технічних навчальних закладів Харківської області

1. Загальні положення

1.1. Ці Правила розроблені відповідно до Положення про Всеукраїнські учнівські олімпіади, турніри, конкурси з навчальних предметів, конкурси-захисти науково-дослідницьких робіт, олімпіади зі спеціальних дисциплін та конкурси фахової майстерності, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 22 вересня 2011 року № 1099, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 17 листопада 2011 року за № 1318/20056.

1.2. I та III етапи Всеукраїнських учнівських олімпіад серед учнів професійно-технічних навчальних закладів Харківської області проводяться щороку з таких навчальних предметів:

- українська мова і література;
- іноземна мова (англійська);
- правознавство;
- історія;
- математика;
- фізика;
- біологія;
- хімія;
- інформатика.

I та II етапи олімпіад зі спеціальних дисциплін і конкурси фахової майстерності проводяться щороку серед учнів випускних груп професійно-технічних навчальних закладів.

II етап конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів Малої академії наук України проводиться щороку серед учнів професійно-технічних навчальних закладів за науковими відділами, визначеними Міністерством освіти і науки, молоді та спорту України.

За бажанням учасник має право на загальних засадах брати участь у змаганнях серед учнів старших (порівняно з курсом фактичного навчання) курсів у межах визначених вікових груп кожного навчального предмета.

1.3. Основними завданнями учнівських олімпіад і конкурсів з навчальних предметів, конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт, олімпіад зі спеціальних дисциплін та конкурсів фахової майстерності є:

- стимулювання творчого самовдосконалення учнівської молоді;
- виявлення, розвиток обдарованих учнів, залучення їх до навчання у вищих навчальних закладах;

реалізація здібностей талановитих учнів;

формування творчого покоління молодих практиків для різних галузей суспільного життя;

підвищення інтересу до поглиблена вивчення навчальних, спеціальних та фахових дисциплін, формування у колах учнівської молоді навичок дослідницької роботи;

популяризація досягнень науки, техніки та новітніх технологій;

підбиття підсумків роботи гуртків, секцій, учнівських наукових товариств;

активізація всіх форм позакласної роботи з учнями;

підвищення рівня викладання навчальних, спеціальних та фахових дисциплін, фахової підготовки учнів.

1.4. Загальне керівництво проведенням I та III етапів Всеукраїнських учнівських олімпіад з навчальних предметів, I та II етапів олімпіад зі спеціальних дисциплін і конкурсів фахової майстерності, II етапу конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт серед учнів професійно-технічних навчальних закладів Харківської області здійснює Головне управління освіти і науки Харківської обласної державної адміністрації.

1.5. Організаційно-методичне забезпечення проведення I та III етапів Всеукраїнських учнівських олімпіад з навчальних предметів, I та II етапів олімпіад зі спеціальних дисциплін і конкурсів фахової майстерності, II етапу конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт здійснює Науково-методичний центр професійно-технічної освіти у Харківській області.

1.6. Головне управління освіти і науки Харківської обласної державної адміністрації забезпечує контроль за дотриманням вимог цих Правил при проведенні I та III етапів Всеукраїнських учнівських олімпіад з навчальних предметів, I та II етапів олімпіад зі спеціальних дисциплін і конкурсів фахової майстерності, II етапу конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт.

1.7. Для організації та проведення відповідних етапів олімпіад і конкурсів Головним управлінням освіти і науки Харківської обласної державної адміністрації створюються організаційні комітети, призначаються експерти-консультанти, а для перевірки виконання завдань та оцінки результатів – журі.

1.8. Для складання завдань олімпіад і конкурсів голови журі відповідних змагань формують предметно-методичні комісії, до яких входять фахівці відповідної галузі у складі не більше п'яти осіб. Члени предметно-методичної комісії забезпечують науковий рівень змісту завдань та їх нерозголошеність до моменту оприлюднення. Надання підготовлених завдань будь-якій особі, яка не є членом предметно-методичної комісії, категорично забороняється.

На всіх етапах змагань олімпіад і конкурсів завдання готовуються окремо для кожного курсу, а конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт – для кожного курсу відповідної секції наукового відділення.

1.9. Для консультацій щодо розв'язання спірних питань у роботі журі (правильність перевірки, об'єктивність оцінювання робіт, визначення переможців олімпіад і конкурсів) наказом Головного управління освіти і науки Харківської обласної державної адміністрації призначаються експерти-консультанти.

1.10. Переможці I та III етапів Всеукраїнських учнівських олімпіад, I та II етапів олімпіад зі спеціальних дисциплін і конкурсів фахової майстерності, II етапу конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт визначаються в особистій першості.

1.11. I та III етапи Всеукраїнських учнівських олімпіад з навчальних предметів, I та II етапи олімпіад зі спеціальних дисциплін і конкурсів фахової майстерності є очною формою змагань.

ІІ етап конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт може бути очною або заочною формою змагань відповідно до умов його проведення.

1.12. Учасники олімпіад і конкурсів отримують завдання та дають на них відповідь державною мовою.

ІІ. Проведення олімпіад і конкурсів

2.1. Олімпіади з навчальних предметів проводяться в два етапи:

I (перший) етап – училищні на базі професійно-технічних навчальних закладів;

II (другий) етап – районні – у системі професійно-технічної освіти не проводиться;

III (третій) етап – обласні.

Проведення олімпіад I та III етапів з різних предметів одночасно забороняється.

Олімпіади зі спеціальних дисциплін та конкурси фахової майстерності проводяться у два етапи:

I (перший) етап – училищні на базі професійно-технічних навчальних закладів;

II (другий) етап – обласні.

Конкурс-захист науково-дослідницьких робіт проводиться в один етап – II (другий) етап – обласний.

2.2. I етап: училищні олімпіади з навчальних предметів та училищні – зі спеціальних дисциплін, конкурси фахової майстерності.

2.2.1. I етап олімпіад з навчальних предметів проводиться у жовтні, олімпіад зі спеціальних дисциплін та конкурсів фахової майстерності – у лютому поточного року.

2.2.2. Порядок проведення, персональний склад оргкомітетів та журі, експерти-консультанти І етапу олімпіад, олімпіад зі спеціальних дисциплін та конкурсів фахової майстерності, а також рішення відповідних оргкомітетів затверджуються наказами керівника навчального закладу.

2.2.3. Завдання І етапу для учасників олімпіад, олімпіад зі спеціальних дисциплін та конкурсів фахової майстерності готовують предметно-методичні комісії, склад яких затверджується наказом керівника навчального закладу.

2.3. III етап: обласні олімпіади з навчальних предметів;

ІІ етап: обласні олімпіади зі спеціальних дисциплін, конкурси фахової майстерності, конкурс-захист науково-дослідницьких робіт.

2.3.1. Персональний склад оргкомітетів і журі, в тому числі голови і його заступники, секретар, експерти-консультанти ІІІ етапу олімпіад з навчальних предметів, ІІ етапу олімпіад зі спеціальних дисциплін, конкурсів фахової майстерності, конкурсів-захистів науково-дослідницьких робіт, а також рішення відповідних оргкомітетів затверджуються наказами Головного управління освіти і науки Харківської обласної державної адміністрації.

2.3.2. ІІ етап олімпіад з навчальних предметів, ІІ етап конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт проводиться у січні – лютому;

ІІ етап олімпіад зі спеціальних дисциплін, конкурсів фахової майстерності – у березні за графіками, які встановлює щорічно Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України.

2.3.3. Умови проведення олімпіад з навчальних предметів, олімпіад зі спеціальних дисциплін, конкурсів фахової майстерності, конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт визначаються і затверджуються Головним управлінням освіти і науки Харківської обласної державної адміністрації. В умовах

визначається кількісний склад, пропорційність представленості навчально-виховних закладів в олімпіадах і конкурсах, місце та інші питання їх проведення з урахуванням місцевих можливостей.

2.3.4. Олімпіади з навчальних предметів та спеціальних дисциплін, конкурси фахової майстерності проводяться за рекомендаціями Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України.

Олімпіади з фізики, хімії, біології математики, інформатики проводяться у два тури.

2.3.5. Заклади освіти, на базі яких проводяться олімпіади, конкурси готують приміщення і територію, ділянки на підприємствах, матеріально-технічну базу, технічну і технологічну документацію, створюють безпечні умови для виконання олімпіадних і конкурсних завдань, виділяють за потреби для членів журі і оргкомітету спецодяг і захисні засоби.

Обладнання (механізми, машини, агрегати), інструменти, реактиви тощо для проведення олімпіад або конкурсів повинні бути однотипними або однакової продуктивності (потужності, вантажопідйомності, швидкості та ін.) та за можливості новими і найбільш поширеними, попередньо випробуваними і відрегульованими.

2.3.6. Конкурси фахової майстерності передбачають виконання учасниками теоретичних і практичних завдань, зміст яких має відповідати вимогам робочих навчальних програм, державного переліку професій з підготовки кваліфікованих робітників у професійно-технічних навчальних закладах і робіт за розрядом, класом, категорією не нижчих випускних, з яких здійснюється підготовка кваліфікованих робітників у професійно-технічних навчальних закладах. Теоретичні знання учасників перевіряються шляхом письмового опитування.

2.4. Практичні завдання для олімпіад і конкурсів складаються так, щоб забезпечити рівні можливості виконання їх всіма учасниками і сприяти повному виявленню кожним із них досягнутого рівня знань, вмінь та фахової майстерності.

2.5. При виконанні завдань забороняється користуватися довідниками, словниками, таблицями, картами, обчислювальними засобами, електронним обладнанням, засобами комунікації (Інтернет, мобільні телефони тощо), крім засобів, що офіційно дозволені оргкомітетом та журі та затверджені протоколом.

На практичних турах олімпіад дозволяється користуватися лише обладнанням, програмним забезпеченням, друкованими матеріалами, що надаються оргкомітетом та журі.

При виконанні письмових робіт, які підлягають шифруванню, забороняється використання будь-яких позначок, які сприяли б дешифруванню робіт.

При виконанні практичних завдань на конкурсах фахової майстерності можна користуватися власними інструментами і пристроями, за умови якщо це передбачено відповідними правилами (умовами).

III. Учасники олімпіад і конкурсів

3.1. Учні мають право брати участь у кількох предметних олімпіадах і конкурсах за умови, що строки їх проведення не збігаються.

До участі у III етапі Всеукраїнських учнівських олімпіад, II етапі олімпіад зі спеціальних дисциплін і конкурсів фахової майстерності допускаються тільки учні, які стали переможцями попереднього етапу відповідних змагань. Кількісний склад учасників кожного етапу визначає оргкомітет цього етапу.

Визначення кількісного складу команд III етапу олімпіад з навчальних предметів здійснюється Головним управлінням освіти і науки Харківської обласної державної адміністрації згідно з рейтингом переможців попереднього етапу, а II етапу олімпіад зі спеціальних дисциплін і конкурсів – відповідно до умов їх проведення.

3.2. На всіх етапах олімпіад з навчальних предметів, олімпіад зі спеціальних дисциплін, конкурсів-захистів науково-дослідницьких робіт та конкурсів фахової майстерності учні мають право брати участь в змаганнях за курс не молодший, ніж курс їх навчання в професійно-технічних навчальних закладах у межах визначених вікових груп для кожного навчального предмета. Учасники змагань виступають у складі команд, сформованих відповідно до адміністративно-територіального підпорядкування навчальних закладів.

3.3. У I етапі олімпіад з навчальних предметів і спеціальних дисциплін беруть участь усі учні професійно-технічних навчальних закладів, які бажають; у конкурсах фахової майстерності – всі учні, які бажають і мають відповідний допуск до роботи з механізмами та обладнанням.

Будь-які обмеження права участі учнів в I етапі олімпіад з навчальних предметів і спеціальних дисциплін, у конкурсах фахової майстерності забороняються.

Перелік предметів, з яких проводиться олімпіада, та курсів, які беруть участь у змаганнях, визначається відповідним оргкомітетом навчального закладу.

3.4. У III етапі олімпіад з навчальних предметів беруть участь учні відповідних курсів професійно-технічних навчальних закладів, що стали переможцями I етапу відповідних олімпіад.

3.5. У II етапі конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт беруть участь учні професійно-технічних навчальних закладів з числа учнів-членів Малої академії наук України.

Перелік наукових відділень і секцій, з яких проводиться II етап конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт визначається оргкомітетами відповідного етапу.

3.6. До місця проведення олімпіад і конкурсів учні прибувають організовано у супроводі керівника команди, маючи при собі паспорт або свідоцтво про народження, учнівський квиток, копію реєстраційного номера облікової картки платника податків – фізичної особи або серії паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та офіційно повідомили про це відповідний орган державної податкової служби і мають відмітку у паспорті) (за наявності), медичну довідку про відсутність інфекційних хвороб і контакту з інфекційними хворими та посвідчення про допуск до роботи на відповідних машинах та обладнанні.

Під час проведення олімпіад і конкурсів обробка персональних даних здійснюється відповідно до вимог Закону України «Про захист персональних даних».

3.7. Керівник команди призначається з числа майстрів виробничого навчання, викладачів навчальних закладів, які брали участь у підготовці учнів до олімпіад і конкурсів, в їх проведенні і не є членами журі або оргкомітету відповідного етапу змагань.

3.8. Керівники команди забезпечують безпеку життя і здоров'я членів команди.

3.9. На олімпіаді зі спеціальних дисциплін і конкурси фахової майстерності прибувають представники професійно-технічних навчальних закладів, кількість яких визначається із розрахунку один майстер чи викладач від кожного навчального закладу, що скерував учня на олімпіаду або конкурс. Представник може бути призначений керівником відповідної команди.

3.10. Керівники команд, представники навчальних закладів повинні забезпечити своєчасне оформлення документів, передбачених у пункті 3.6 цього розділу, прибуття учнів на олімпіаду або конкурс і повернення їх до навчальних закладів.

3.11. Керівники команд після прибуття до місця проведення відповідного етапу олімпіади або конкурсу подають до оргкомітетів копії звітів і заявок, оригінали яких були попередньо надіслані до Науково-методичного центру професійно-технічної освіти у Харківській області та оргкомітетів за місцем проведення змагань, на право участі учнів у них.

3.12. За відсутності звіту про проведення попереднього етапу та заявики про участь команди у відповідному етапі олімпіад або конкурсів, неправильного їх оформлення або порушення строку їх подання питання про допуск команди до змагань вирішується оргкомітетом на його засіданні та фіксується в протоколі.

3.13. У разі заміни з поважних причин деяких учасників олімпіад керівник команди після прибуття до місця проведення змагань подає до оргкомітету оригінал нової заявки із зазначенням причини заміни учнів.

3.14. Забороняється втручання батьків учасників (або осіб, що їх замінюють) та інших осіб в перебіг змагань, проживання та харчування разом з учасниками змагань, участь у перевірці робіт та апеляцій.

Оргкомітетом можуть бути створені відповідні особливі умови для участі в змаганнях дитини з особливими потребами. Особа, яка супроводжує цю дитину, має обов'язково надати медичну довідку про відсутність інфекційних хвороб і контакту з інфекційними хворими.

3.15. Учасники олімпіад і конкурсів до початку змагань мають бути ознайомлені з порядком і правилами (умовами) їх проведення, обладнанням, інструментами, матеріалами, характером і обсягом виконуваних робіт, видами і формами морального і матеріального заохочення тощо.

3.16. Учасники олімпіад і конкурсів повинні дотримуватись вимог їх проведення, норм і правил безпеки життєдіяльності, виконувати рішення оргкомітету і журі, проявляти бережливість у використанні обладнання, приладів, інструментів тощо.

IV. Апеляція

4.1. Учасники олімпіад і конкурсів усіх етапів мають право ознайомитись з відповідями (розв'язками) завдань, запропонованими журі, та з попередніми результатами перевірки робіт учасників до підбиття остаточних підсумків.

4.2. У разі виникнення питань учасники мають право після завершення всіх турів відповідного етапу змагань подавати заяву у письмовій формі апеляційній комісії з приводу правильності та об'ективності оцінювання виконаних ними завдань і одержати письмову відповідь (за вимогою учня) до підбиття остаточних підсумків відповідних змагань.

Сроки подання апеляції визначаються оргкомітетом, про що повідомляється учасникам перед початком змагань.

У заявлі учень повинен зазначити причину апеляції.

4.3. Для проведення апеляції оргкомітетом олімпіад і конкурсів створюється апеляційна комісія. Рішення апеляційної комісії фіксується у протоколі засідання цієї комісії та надається для ознайомлення заявнику.

V. Нагородження учасників олімпіад і конкурсів

5.1. Переможцями відповідного етапу олімпіад і конкурсів вважаються учні, нагороджені дипломами I, II та III ступенів.

5.2. Прізвища, імена переможців та учасників змагань записуються в дипломах у називному відмінку.

5.3. Переможці проведення І та III етапів Всеукраїнських учнівських олімпіад з навчальних предметів, І та II етапів олімпіад зі спеціальних дисциплін і конкурсів фахової майстерності, II етапу конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт визначаються на спільному засіданні відповідних оргкомітетів та журі.

5.4. Переможцем не може бути учасник, який за сумарним результатом виступів на всіх обов'язкових турах відповідного етапу олімпіади набрав не менше ніж третину від максимальної кількості балів. Решті учасників вручаються дипломи учасника, якщо інше не передбачено умовами.

Результати проведення III етапу олімпіад з навчальних предметів, II етапу олімпіад зі спеціальних дисциплін, конкурсів фахової майстерності та конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт затверджуються відповідними наказами Головного управління освіти і науки Харківської обласної державної адміністрації.

Кращі роботи учасників олімпіад і конкурсів можуть бути відзначені спеціальними дипломами або призами.

5.5. Учасники олімпіад, конкурсів можуть бути нагороджені спеціальними призами відповідних оргкомітетів, журі, благодійних фондів, спонсорів тощо.

VI. Оргкомітет олімпіад і конкурсів

6.1. Оргкомітет змагань створюється із числа керівників наукових установ та організацій, що проводять олімпіади і конкурси працівників методичних установ, представників місцевих органів державної влади, громадських організацій, товариств, благодійних фондів тощо.

При проведенні конкурсів, пов'язаних з роботою на об'єктах, що підлягають державному нагляду уповноваженими органами, до складу оргкомітетів включаються представники цих органів.

6.2. Очолює оргкомітет голова, який має заступників і секретаря. Голова оргкомітету здійснює розподіл доручень між його членами та керує роботою з організації проведення відповідної олімпіади або конкурсу.

6.3. Оргкомітети:

6.3.1. Проводять організаційну роботу з підготовки і проведення олімпіад і конкурсів.

6.3.2. Забезпечують порядок проведення олімпіад і конкурсів.

6.3.3. Розподіляють робочі місця між учасниками конкурсів фахової майстерності відповідно до результатів жеребкування.

6.3.4. Розробляють умови проведення олімпіад зі спеціальних дисциплін та конкурсів фахової майстерності.

6.3.5. Створюють комісію, яка проводить реєстрацію учасників олімпіад і конкурсів, перевіряють відповідність складів команд до переліку осіб, поданих у заявках, наявність і правильність оформлення документів, передбачених пунктом 3.6 розділу III цих Правил, приймає рішення про допуск учнів до участі у конкурсі фахової майстерності, визначає жеребкуванням стартові номери його учасників.

6.3.6. Створюють робочі групи для проведення олімпіад зі спеціальних дисциплін і конкурсів фахової майстерності.

6.3.7. Готують документацію для проведення олімпіад і конкурсів (програми, посвідчення учасників, бланки протоколів, звіти тощо).

6.3.8. На спільному із журі засіданні приймають рішення щодо визначення переможців змагань та нагородження переможців і учасників олімпіад і конкурсів та остаточний склад команд для участі у наступному етапі змагань, готують документацію про результати виступу команд.

6.3.9. Складають спільно з журі рішення про проведення олімпіад і конкурсів. Рішення за підсумками проведення олімпіад і конкурсів підписується головами оргкомітету, журі та секретарем оргкомітету олімпіади або конкурсу, і завіряється відповідно до місця проведення змагань, печаткою Головного управління освіти і науки Харківської обласної державної адміністрації.

У рішенні про проведення олімпіад і конкурсів обов'язково вказуються:

прізвище та ім'я (в називному відмінку) переможців і учасників змагань, найменування навчального закладу та курс навчання;

прізвище, ім'я кандидатів до складу команди для участі в наступному етапі змагань;

короткий аналіз (в тому числі аналіз завдань по курсах), висновки щодо результатів та рівня проведення олімпіади або конкурсу.

6.3.10. Сприяють висвітленню результатів олімпіад і конкурсів у засобах масової інформації.

6.4. Секретар оргкомітету олімпіади або конкурсу забезпечує ведення необхідної документації.

Документація і роботи учасників І етапів олімпіад і конкурсів зберігаються у професійно-технічних навчальних закладах, обласних етапів – у Науково-методичному центрі професійно-технічної освіти Харківської області упродовж року з дня закінчення олімпіади чи конкурсу.

VII. Журі олімпіад і конкурсів

7.1. Журі формується з фахівців відповідного профілю з числа наукових працівників академічних установ та вищих навчальних закладів, викладачів, майстрів виробничого навчання, методистів тощо. Його очолює голова, який має одного або кількох заступників; решта – члени журі, доручення між якими розподіляє голова, а за його відсутності – заступник.

7.1.1. Кількість членів журі не повинна перевищувати третини від кількості учасників, які беруть участь у відповідній олімпіаді або конкурсі.

7.1.2. До складу журі будь-якого етапу олімпіади чи конкурсу не можуть входити близькі особи учасників відповідних змагань.

7.2. Голова журі:

7.2.1. Бере участь у формуванні складу журі.

7.2.2. Забезпечує об'єктивність перевірки та оцінювання робіт учасників змагань.

7.2.3. Надає науково-методичну допомогу членам журі під час перевірки робіт учасників змагань.

7.2.4. Формує та очолює предметно-методичну комісію зі складання завдань для олімпіад чи конкурсів.

7.3. Журі:

7.3.1. Перевіряє та оцінює учнівські роботи.

7.3.2. Після завершення змагань проводить консультації для учасників олімпіад, конкурсів та керівників команд щодо виконання запропонованих завдань.

7.3.3. Аналізує рівень підготовки учасників змагань, готовує подання про нагородження переможців, складає відповідний аналітичний звіт.

7.3.4. Надає до оргкомітету відповідного етапу олімпіад, конкурсів аналітичні звіти про результати проведення відповідного етапу змагань.

7.3.5. Рекомендує кандидатів до складу команд для участі у наступному етапі змагань.

7.4. Експерт-консультант олімпіади, конкурсу:

7.4.1. Надає науково-методичну допомогу членам журі під час перевірки робіт учасників змагань.

7.4.2. Бере участь у роботі апеляційної комісії.

7.4.3. Бере участь у засіданні журі або спільному засіданні журі та оргкомітету, де має право дорадчого голосу.

7.4.4. Бере участь у складанні аналітичних і науково-методичних документів за результатами проведеної олімпіади чи конкурсу.

VIII. Робочі групи олімпіад зі спеціальних дисциплін та конкурсів фахової майстерності

8.1. Робочі групи створюються із числа педагогічних працівників професійно-технічних навчальних закладів, працівників підприємств і організацій, на базі яких проводиться олімпіада або конкурс.

8.2. Кількість робочих груп та їхній склад визначаються оргкомітетом олімпіад зі спеціальних дисциплін та конкурсів фахової майстерності залежно від конкретних умов проведення олімпіади або конкурсу. Очолює робочу групу керівник.

8.3. Керівником робочої групи призначається старший майстер професійно-технічних навчального закладу, до обов'язків якого входить організація проведення інструктажу учасників олімпіади або конкурсу з техніки безпеки з оформленням у відповідному журналі.

8.4. Робочі групи:

8.4.1. Забезпечують підготовку та справність обладнання, машин, механізмів, агрегатів, режим їх експлуатації, перевіряють наявність на робочих місцях учасників необхідних інструментів, пристрій, матеріалів, що використовуються в процесі проведення олімпіади або конкурсу.

8.4.2. Стежать за дотриманням учасниками конкурсів правил техніки безпеки.

8.4.3. Беруть участь за потреби в технологічному процесі, контролюють процес виконання учасниками олімпіад або конкурсу робіт, готовять необхідні матеріали на розгляд журі.

IX. Порядок визначення кількісного складу команд

Кількісний склад команд, що беруть участь у І та ІІІ етапах олімпіад з навчальних предметів, І та ІІ етапах олімпіад зі спеціальних дисциплін і конкурсів фахової майстерності визначається відповідними оргкомітетами.

X. Контроль та громадське спостереження за проведенням олімпіад, конкурсів

10.1. Контроль за проведенням олімпіад і конкурсів здійснює Головне управління освіти і науки Харківської обласної державної адміністрації в установленому чинним законодавством порядку.

10.2. Громадське спостереження за проведенням олімпіад і конкурсів можуть здійснювати представники учнівського самоврядування, навчальних закладів, засобів масової інформації.

10.3. Суб'єкти громадського спостереження повинні дотримуватися вимог чинного законодавства.

10.4. Суб'єкти громадського спостереження можуть звертатися з пропозиціями, питаннями до апеляційної комісії та отримувати відповідь в установленому чинним законодавством порядку.

XI. Фінансування олімпіад і конкурсів

11.1. Проведення олімпіад і конкурсів фінансиється за рахунок державного та місцевих бюджетів.

11.2. Витрати на проведення училищних та обласних етапів олімпіад і конкурсів, проживання, харчування, оплату роботи членів журі та оргкомітетів, експертів-консультантів, заохочення учасників, а також витрати на проїзд (в обидва кінці)

учасників змагань, харчування в дорозі, відрядження осіб, що супроводжують учасників, проведення відбірково-тренувальних зборів кандидатів до складу команд на наступний етап олімпіад і конкурсів здійснюються відповідно до вимог чинного законодавства України.

11.3. Оплата відрядження членів оргкомітету, журі, експертів-консультантів олімпіад і конкурсів здійснюється за рахунок установ, у яких вони працюють.

11.4. Для проведення олімпіад, конкурсів дозволяється залучення коштів фізичних осіб, підприємств, установ, організацій, фондів та інших добровільних внесків тощо.

11.5. До роботи зі складання завдань для обласного етапу олімпіад, конкурсів та до участі в роботі оргкомітету і журі можуть залучатися працівники різних навчальних закладів, установ та організацій на договірних підставах з оплатою праці відповідно до чинного законодавства.

**Заступник начальника
Головного управління освіти і науки**

О.П.Курбатов